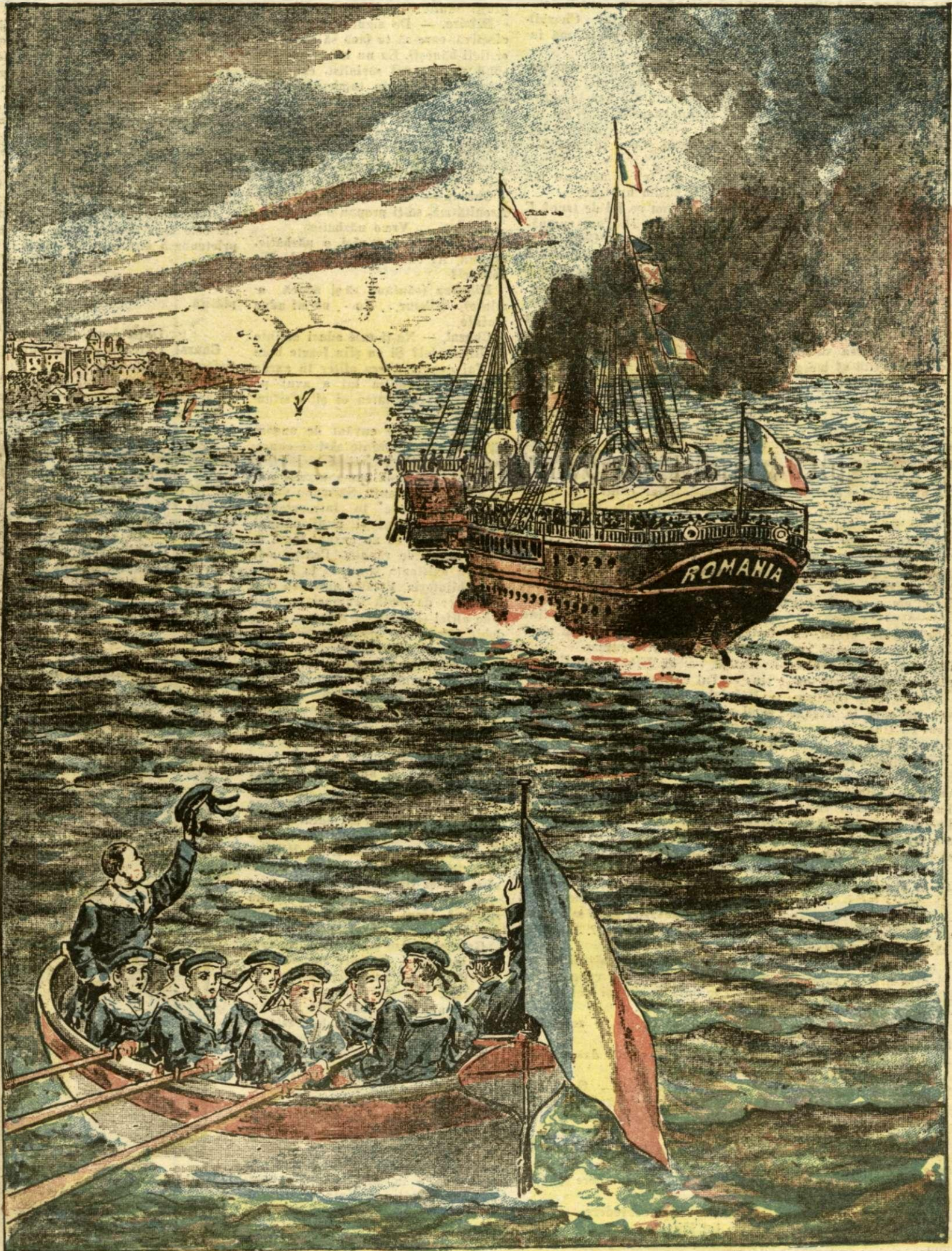

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
ABONAMENTELE SE FAC
NUMAI PE UN AN

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR
Alexandru Macedonski, Jean Bart, Ioan Minulescu, Victor Bilciurescu,
Leontin Iliescu, C. Tonegari, V. Mestugean, Georges Baral, etc.

ANUNCIURI
LINIA PE PAG. 7 și 8
BANI 20

SF. MARIA. — SERBAREA MARINARILOR

SFANTA MARIA

PROTECTOAREA MARINARILOR

Dintr'un vechi obicei, fiecare armată pe specialitatea ei își are ales patronul protector reprezentat fie printr'un personaj rămas ilustru, fie pr'n vre-un sfânt care în viața lui a fost războinic. Zeitatea supremă a războiului e reprezentată prin zeul Marte cu ajutoarele sale: sf. Ilie patronul artileriei, sf. Gheorghe, patronul cavaleriei etc.

Marina noastră a ales ca protectoare pe Sf. Maria și își serbează patronul în ziua de 15 August. Cu această ocazie numărul nostru de astăzi apare închinat acestei serbări cu bucăți din autorii noștri care au scris despre mare.

Afară de poeziile lui Alexandri, Eminescu și Bolintineanu care au devenit populare, în literatura noastră maritimă s'au ridicat doi mari poeți: Alexandru Macedonski și Jean Bart, la care trebuie să mai adăogăm frumoasele marine ale lui Ion Minulescu:

*Sosesc corăbiile
Vino!*

*Să le vedem cum intră în port
Să le vedem cum obosile
De-atâta vreme cu furtuna,
Își lasă ancorele grele
Să cadă una câte una
Așa cum fiecare parcă
Și-ar îngropa câte un mort!
Sosesc cu pânzele bombate...*

Acum când marina noastră e în plină dezvoltare și mijloacele de transport au devenit așa de lesnicioase, când putem să zicem că avem un MARE NOSTRUM, poeții noștri vor cânta marea astfel ca să ne redea farmecul și frumusețea ce ea ne inspiră și ne înalță sulețele.

În domeniul apărării naționale marina noastră națională a dat țării oameni distinși și cu această ocazie ne amintim cu multă recunoștință de colonelul Drăghicescu, colonelul Maican, amiralul Murgescu, comandorul Atanasiu, amiral Koslinski, etc.

Nu mai puțin marina noastră comercială și navigația fluvială a avut oamenii ei mari.

Aducându-ne aminte de greutățile prin cari aceste două instituțiuni au trecut pentru ca să ajungă la înfloritoarea stare de astăzi, trebuie să aducem o pioasă salutare memoriei lui Grigore N. Manu, întemeietorul marinei comerciale române.

Navigația fluvială condusă sub mâna de fier a d-lui inginer N. P. Stefănescu, astăzi în afară de un parc însemnat de vase, are palatul ei administrativ, un personal ales și aduce pe lângă lala transportului sub pavilion național și un beneficiu însemnat.

În Serviciul Maritim, lupta pentru acest țel a fost mai aprigă. În afară de concurența străină, conducătorii acestei instituțiuni au avut de luptat mult pentru a o menține liberă și independentă.

Comerțul liber și independent e fala națiunii întregi.

Sub conducerea d-lui comandor Ion Coandă, marina comercială d'abia începută s'a format și s'a organizat astfel ca să con-

Căpitanul GAPONI, primul comandant din S. M. R. eșit la pensie

cureze cu cele mai mari societăți din lume.

Sub această direcțiune s'au construit cinci cargoboturi mari și rapide paqueboturi, fără pereche și rival în Mediterana.

Urmând operei d-lui comandor Coandă, care s'a retras din fruntea acestei instituțiuni regretat de tot ce este marinar în țara noastră, d. comandor Paul Popovăț a mărit parcul de vapoare cu patru frumoase unități: vap. *Durostor*, pentru a deservi linia orientală, puternicul remorcher

de salvare *Ovidiu* precum și cu transatlanticele *Carpazi* și *Bucegi*, menite ca pe viitor să transporte direct produsele țării noastre dincolo de ocean.

În ultimele sale curse, mulțumită reorganizării serviciului de exploatare, S. M. R. a început să realizeze beneficii.

În 1913 din inițiativă particulară și în urma experiențelor făcute de S. M. R., s'a înființat noua societate de navigație „*România*” cu cinci mari vapoare sub conducerea d-lui comandor

Boerescu, iar în 1914 s'a înființat societatea de navigație fluvială S. R. F. sub conducerea d-lui comandor Angelo Teodorescu.

Cu ocazia serbării patronului Marinei urăm acestor noi instituțiuni tot succesul cuvenit, iar tuturilor marinarilor noștri le dorim o apropiată victorie, tot așa ca bătrânilor lor profesori cari s'au ilustrat în războiul independentei.

MARINĂ

E cald...
Se scaldă
În marea de zmarald
Lopeși și cărme de pescari;
Un cânt,
Ca frânt
Dintr'un andante sfânt,
Plutește din spre marinari.

Și'n larg,
Se sparg
Departate spre catarg
Refrenuri calde de la cor,
Pe când
De-a rând
Talazurile stând,
Ascult o clipă ș'apoi mor.

Spre-amurg,
Se scurg
Văslași ce'n cărduri curg
Ș'ajung la fărme de forțe sterse
Și cari
De cari,
Cărmaci și lopătari,
De val trudiți, toți dorm ne'ntorși;

Pe când
Veghiând
Și'n strane intonând,
Rămâne doar al mării cânt
Ce clar
Și rar
Sub al luminei far,
Se pierde cum dă de pământ.

Victor Bilciurescu

Marina română

Dacă rolul marinei române n'ar fi fost de cât numai să poarte tricolorul național peste mări și oceane și tot am putea zice că îndeplinește un rol sublim.

De câte ori suilețul călătorului român n'a săltat de bucurie și de mândrie națională întâlnind deodată și pe neașteptate simbolul Patriei cine știe în ce porturi depărtate.

Neîndoios că marina noastră e una din instituțiile cari au adus cinste numelui de român și l'au făcut cunoscut până în colțurile cele mai depărtate ale lumii.

Instituție tânără, dar la înălțimea întreprinderilor similare streine, marina română a dat prilej ca să se vadă că românul pe cât e de bun soldat pe atât e de bun marinar. Marina a dat în vileag această virtute a românului rămasă în întuneric până acum un sfert de veac.

Războiul mondial a pus în mod vremelnic capăt activității marinei noastre comerciale. Activitatea aceea atât de rodnică se va relua însă cu nou avânt după războiu.

Acum a venit rândul marinei militare ca să facă să se vorbească de ea!

Plecare

*Intindeți pânzele, băieți,
Un vânt subțire se ridică,
Albastra mare se despică,
Pe cer atunecă nori creși:
Intindeți pânzele, băieți,
Un vânt subțire se ridică.*

*Urcăți în vârfuri de catarg
Și puneți steagul de plecare,
Diverca mea dacă e mare
Pământu-acesta este lary.
Urcăți în vârfuri de catarg
Și puneți steagul de plecare.*

*De unde sint și cine sint
Voesc să uit pe veșnicie...
Ah, de-ar sufla o rijelie
În valuri s'aflu un mormânt.
De unde sint și cine sint
Voesc să uit pe veșnicie!*

Alexandru Macedonski

DUPĂ FURTUNA

de JEAN BART

Sus la far, se leagănă încă mola-tic în aer, semnalul că e timp rău pe mare.

Fusese furtună: de patru zile nici un vapor nu intrase în port; valurile încă nu se potoliseră.

Pe cheiul vechiu de piatră, unde altă dată clocotea zgomotul și mișcarea, azi e liniște de cimitir, o tristețe mută stăpânește tot cuprinsul cheiului.

Aci, un grup de hamali, fără lucru, triști, zdrentăroși, stau alene cu pipetele în dinți, privind cu jale prin rotogoaalele albăstrii ale fumului în largul depărtat al mării; dincoace, grupuri de negustori agenți în port, privesc cu grijă spre fundul plumburiu al zărei.

Femei, pe fețele cărora se vede spaima și grija fiind copii de mină, se plimbă nerăbdătoare, cu ochii plini de lacrimi; sunt soțiile marinarilor așteptați. Toți se mișcă în tăcere; nici un zgomot omănesc nu tulbură sfânticia acestei jale mute, ce parcă plutește deasupra limbii de piatră care înaintează în mare.

Iar marea nebună parcă anume hătându-se joce de stăbăluncea omenească, în hohot clocotitor își izbește valurile zgomotoase de cheiul bătrîn, spălîndu-i în răstimpuri muschii prins pe lespede de piatră înegrită de vremuri.

O mișcare se face prin mulțime, toți sunt în picioare cu ochii întinși la orizont.

— Se vede!... se vede!... e un vapor!

Depart, departe de tot, în fund a-colo unde mărginile zdrentute se împreună cu virfurile înspumate ale valurilor, acolo unde parcă se sprîjînă bolla cerească, se ivește un punct mic negru, pierdut în zare.

Nerăbdătoare se mișcă lumea pe cheu, așa în nestire. Intrebîndu-se unii pe alții fără a afla nimic. Fețele tuturor încep a se lumina, femeile își sterg ochii de lacrimi, pentru a vedea mai bine punctul acela negru, care crește coprîns în zare din ce în ce mai mult.

Turcii de pe corăbiile din port, suși în catarge privesc spre largul mării.

E un vapor — dar care?

Fiecare se simte încălzit de speranța că e acel pe care-l așteaptă. Mereu se face mai mare punctul a-

SONETUL MAREI

*Mi-e dor de-albastrul înfinit al mării!...
Naiadele cu cerul în privire
Visează flori și cugetă iubire
Sub soarele ce râde 'n largul zărei.*

*În ochii lor setoși de amăgire
Suspină poezia depărtării,
În părul lor e soarele visării
Imprăștiat în raze de vîrajire.*

*Le văd cum se 'nvăluie 'n talaze
Ca 'ntr'o năframă de lumini și spume,
Răsând în jocuri ritmice și 'n glume,*

*Cum saltă lin sub horbota de raze,
Naiadele etern amăgitoare
Și-așteaptă jertfa fundului de mare.*

Leontin Dîescu

cela răslet. Un pilot care privește cu ochianu, strigă în gura mare:

— Are coșul alb... e „Prințepesa”.
— Vine! „Prințepesa!”... se aude din toate părțile.

O femeie îmbrobodită cu un șal vechiu, fiind un copilăș de mină, își șterse grăbită ochii de lacrimi și cu mîna își apasă pieptul să-și potolească bătăile rezezi ale inimii.

„Uite... vezi că vine tata” — și ridică în brațe copilășul care cu minutele întinse cătă nestiutor, gîngăvind dragălaș: „ta-ta”.

Punctul se preface într-o pată neagră desprinsă din zare, se vede tot mai bine, mai aproape, tot mai aproape cum înaintează acea jucărie, minunată.

Aci înălțîndu-se de virful înspumant al unui talaz, act prăbușîndu-se într-o prăpastie în golul ce-l fac talazurile, în golul lor nebun.

„Prințepesa” aluneca încet, lovîndu-se la fiecare pas de valurile cari năvălesc pe rînd culeînd-o pe o parte și pe alta; iar la urmă-i, se tirăște ca un șarpe prins de virful coșului, fumul ce în rotogoaale negre gonite de vînt se pierde departe, în largul mării.

Iată, acum se văd bine oamenii cari se mișcă pe punte, se pregătesc pentru sosire.

Căpitanul e la postul său cu ochii țintă înaintea, timonierul e la roata cirmei, bucătarul, cu sortul alb dinaintea, și cu scufia în cap, a est și el la usa bucătăriei să vadă portul.

Mulțimea de pe cheu începe a flutura bațistele în aer.

Femeia își lăsase copilul jos, își desfăcuse salul scuturîndu-l în bătaia vîntului — o văzuse un marinar, ce sta în prova, cu capul gol, cu pipa între dinți, cu o mîna țîndu-se de ancoră, cu cealaltă își ridicase șapca fluturînd-o în aer.

Cum a intrat în apa calmă a portului, ca prin farmec „Prințepesa” și-a potolit mersul: liniștită, mîndră, aluneca acum țînd încet apa ce se prelinge pe coastele ei. Îndepărțîndu-se în curbe largi, cari plescăesc în cadență cheiul vechiu de piatră.

— „Fundat!” răsună vocea căpitanului. Și ancora se răstogolește cu un zăngănit sălbatec, tirînd lantul după dînsa, în fundul apei, care clocotește în locul acela înroșcînd cu stropi plîni departe.

PERIEȚEANU, comandantul vaporului „Impăratul Traian”

Lumea nerăbdătoare se grămădește la debarcader.

Unii, privesc îngrozit: la coș, pe care se văd pete- urmele lăsate de stropii valurilor.

„Prințepesa” e acostată lângă cheiul care clocotește ca și alădată de zgomot și de mișcare. Portul reinvie de o lume care roeste în sus și în jos: zgomotul asurzitor al mașinei de descărcat, strigătele harraților ce cară marfa, toată mișcarea și hărnicia asta readuce portul în viața obișnuită, plină și bogată.

Și 'n mulțimea asta care se frămîntă grăbită și mișcă vinată de nevoile vieții, femeia îmbrobodită cu șalul cel vechiu, zîmbeste printre lacrimi, cătînd cu drag la sotul ei, un marinar tînăr ce strînge în brațe copilășul dragut care gîngăvește cu atîta gîngășie: „ta-ta”.

— „Era să nu-l mai văd dragutul!” Scuturîndu-și pipa de scrum, un marinar bătrîn, sponga la cîțiva oameni ce se opriseră cătînd îndușoși.

— De doi ani s luată sărmanii... hietul copîș era să rămie fără tată... e heh... pe multi latii a înghîtit marea și cîti orfani și cîte lacrimi n'au lăsat pe lume!

Iar marea nebună parcă anume hătîndu-și joce de stăbăluncea omenească, cu același hohot clocotitor, își isbea valurile zgomotoase de cheiul bătrîn, spălîndu-i în răstimpuri muschii prins de lespede de piatră înegrite de vremuri.

1898. Constanta.

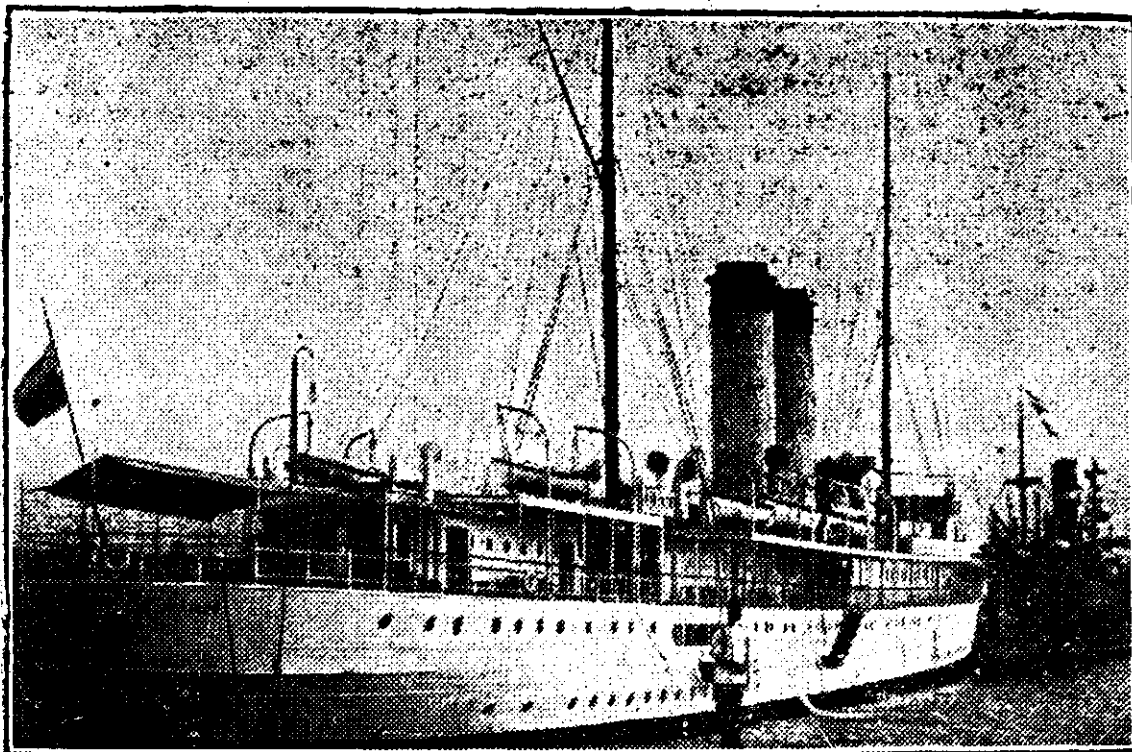
MAREA

— Fragment din romanul GETTA —
de V. MESTUȚEAN

Trăsura ieșise din cătînul Carmen Sylva și înaintea pe șarmul mării, ocolînd șanfurile săpate de ploii. Pe dreapta se întindea câmpul mănăs a cărui recoltă, strînsă în câie, strălucea sub razele unui soare mareț, care începuse să apună, trimișînd o dungă luminoasă pe imensitatea mării.

Era pe înserare, când ajunserăm la picioarele frumosului far, Tuzla, strajă neadormită pe șarmul mării, într'o poziție înaintată și izolată cu totul de orice locuință omenească, avînd, parcă, nevoie de întreaga-i liniște spre a călăuzi cu clișirile ochiului său luminos, pe drumul cel drept, vasele avîntate pe întînsul mării.

Farul, pe care îl vizitam și ea pentru prima dată, era înconjurat de o grădină cultivată cu multă îngrijire. Umbră deasă și binefăcătoare pretutîndeni. Brazde de flori, tușuri de trandafiri ne în tîmpinau pe cărările netezi. Într'o parte, mica locuință a supraveghetorului, în fața locuința pa-

Vaporul „Impăratul Traian”

nicului, vărute în alb. O curăţenie migăloasă peste tot şi o tăcere care te făcea să crezi că nici-o suflare omenească n'ar trăi pe acolo. La mijloc, farul, alb şi cl, profăpăit de un tub roşu de fier, prin care trece scara în spirală ce conduce în vârf. Nici nu se poate închipui un far mai cochec ca cel dela Tuzla. Un adevărat giuvaer. Traversăm grădina şi ajunserăm pe terasa strămtă ce dă pe mare. Câteva scaunele erau puse la dispoziţia vizitatorilor.

Marea, privită din înălţimea acceasta, era superbă.

Nu există o cochetă mai rafinată ca marea şi care să-şi reînnoiască așa de des găteala. Marea e tot ce poate fi mai schimbăcios pe lume și în aceasta constă chiar întreaga-i frumusețe. Aci adormea ca un luc cuminte, cu undele lenevoase, postindu-te pe sânul ei legănător, aci se înfurie și spumegă bătând, în mânia-i de urias, stâncile nepăsătoare ce i se împotrivesc și nun stavilă drumului ei năvalnic; și e azurie, întrecând cerul prin frumusețe, când mohoară ca geana încruntată a unui monstru. Uneori e de un verde de pajiste sau de un albastru de vis, în cari se contopesc miile de nuante adunate din reflexul norilor alburii, diafani, sombri, din particulele de cer neacoperite, din razele de lumină rătăcite în văzduh și din jocul etern al apelor sale neastâmpurate, cari primesc și oglindesc tot ce-i mai frumos pe cer, tot ce-i mai groaznic în sbuciumările vijelioase ale fizei, înfățișând aspecte de o înfinită varietate și scoțând efecte de artă superioară pe cari nu le-ar putea concepe nici cei mai dibaci pictori.

În ziua aceea marea, își îmbrăcase podobetele cele mai frumoase și se gătise cu diameantele arzătoare ce i le trimetea soarele în apus. Undele ei mărunte săltau voios, se fugăreau, apărând și dispărând în dansul lor vesel. Venea marea, venea spre noi năvălind din toate punctele orizontului ca o cascădă monstră. Pe întinsa-i suprafața nu se zărea decât un singur vas care dispăru și el în depărtări, lăsând în urmă-i o dăună negricioasă de fum.

Patroana-Marinarilor

Ramificația munților Alpi ce se prelungește de-alungul coastei Tirene și care înconjoară câmpia Toscanei în formă de punct de întrebare, se termină tocmai la Antignano printr'un colos diform de piatră pe care italienii l-au botezat Montenero.

Acolo pe ael vârf negru, acum vreo patru sute de ani, pirații ce se adăposteau la poalele lui au găsit într'o peșteră icoana Fecioarei Maria pe care au luat-o cu dansii.

A doua seară însă, icoana dispăru, iar pirații reîntorcându-se la Montenero o regăsiră în aceeași peșteră și înmărmuriți de această minune au dus-o la catedrala din Livorno, vechia cetate, zidită cam la jumătatea drumului dintre Antignano și gura Arului.

Peste noapte, icoana iar a dispărut. Această minune repetându-se, pirații au lăsat-o la Montenero transformând peștera într'o mică capelă.

Adoratorii Sfintei Maria erau ocrotiți de rele, bolnavii se vindeau și pentru minunele ce făcea această icoană, marinarii și pirații de prin împrejurimi i-au dus faima departe.

Galeriile și navicelele din Viareggio și Camogli, înainte de a lua largul mării țineau coasta până la Montenero. la travers cu peștera, se puneau în pană și prin lovituri de

AMIRALUL MURGESCU, care a aruncat în aer un monitor în războiul din 1877

MIHAIL EMINESCU

Dintre Sute de Catarge

Dintre sute de catarge
Cari lasă malurile,
Câte oare le vor sparge
Vânturile, valurile?

Dintre pasări călătoare
Ce străbat pământurile,
Câte-o să le 'nece oare
Valurile, vânturile?

De-i gonit, fie norocul
Fie idealurile,
Te urmează în tot locul
Vânturile, valurile!

Ne-'nțeles rămâne gândul
Ce-ți străbate cânturile,
Zboară vecinic, îngânându-l
Valurile, vânturile!

tun salutau icoana Fecioarei Maria a cărei imagine o proclamaseră stăpâna lor protectoare și în puterea căreia își încredințau scara și norocul zilei de mâine.

Pe atunci doar câteva bordeie erau presărate pe coasta și poalele muntelui și o poteuță dărămață pe la cotiturile de potecile de ploaie, ducea sus la peșteră.

Un secol de la găsirea icoanei, frații pustnici de la Sambuca strămutându-se la Montenero au zidit o frumoasă biserică pe care au pus-o sub auspiciile episcopului din Piza, până când Jesuiții fiind scoși din

măstiri, paza icoanei miraculoasă a fost încredințată călugărilor Teatini și mai târziu Valombroziștilor. Cum schimbă timpul!

Astăzi, în locul colibelor de pirați se ridică Ardenza și Antignano, coasta muntelui e ornată cu palate și vile învântătoare, iar în locul poteuței, un funicular rapid, ridică și scoboară miile de pelerini care vin din toate colțurile lumii să se roage la Sfânta Maria. — Maria Santissima — de la Montenero, patroana marinarilor.

În fața bisericii e o terasă de unde se desfășoară cât bate ochiul tă-

tă valea Toscanei cu orașele Livorno, Pisa și Viareggio până în colo la Spezia.

Briza plăcută de la larg face să tremure frunzele — ace ale pinilor marini cari umbresc băncile de arjar de pe terasa în jurul căreia pe celelalte trei laturi, dorm somnul de veci, sub greutatea unor morminte pline de artă, oamenii de seamă ai Toscanei.

Tot aici se odihnește Francesco Domenico Guerrazzi „il Re della terribil proza”, marele pictor Enrico Pollastrini, Carlo Bini și Emilio Deni. Interiorul spațios al catedralei cu picturile-i vechi și roase de unghia neiertătoare a timpului păstrează cea monotonie și seriozitate religioasă ce se impune prin istoria ei seculară.

Galeriile și aripele sunt pline cu tablouri în ulei, aquarele, desemnuri în peniță și cărbune, aproape toate cu subiecte marinărești din care nu lipsește cel mai mic amănunt. Așa de exemplu: o corabie cu vergile superioare mainate în grabă, velele inferioare prinse în terjarolă, trinchentinul bombat de un vânt tare, gata să-i plesnească scota și valuri mari, amenințătoare, iar dedesubt dedicație respectivă cu literele ornate așa de abondent în cât de abia se poate citi:

„Noi echipajul brigantinului Dandolo de sub comanda căpitanului Augustino Casteleri, Tie Sfânta Maria, Ti-aducem acest dar pentru că în noaptea de 28 Decembrie 1810 fiind surprinși în apele Chinei de o groaznică furtună, invocând ajutorul Tău, am fost salvați”.

Și așa mai departe, altele: „Stefano Splivalo căpitanul corabiei „Galilei” fiind surprins de o teribilă furtună, rugându-se Sfintei Maria de Montenero, de el și echipajul lui invocată, am fost scăpați”.

E miunat tabloul în ulei ce reprezintă nava școală „Amerigo Vespucci” pe furtună, dăruit de comandantul academiei navale și tot astfel o tabloul transatlanticului englez „Perugia” prins de ciclone pe ocean.

După ce ai trecut în revistă acest muzeu în care sunt înșirate schițe din viața grea de mare, de drame și sinistre din ale căror dedicații se poate măsura până unde se scoboară micul suflet omeneș în fața supramei puteri necunoscute, rămâi să balansezi între repudiu și admirație.

Din ușa cea mare a catedralei se vede toată marea.

La capătul terasei de unde se desfășoară întreaga priveliște, pe o bancă de arjar alb, două doamne îmbrăcate în negru privesc spre largul calm și parcă fără de sfârșit al mării.

E o domnișoară Lucia cu mama ei doamna Mengozi soția căpitanului Enrico Mengozi, comandantul vaporului „Giovanni Neucio” pe care am fost imbarcat în primii mei ani de navigație.

Acum veneau aproape în fiecare zi la Montenero cu împreună cu celelalte femei și copii în dolii să se roage Sfintei Maria pentru cei pierduți pe mare.

După două luni de întârziere vaporul „Giovanni Neucio” din compartimentul Livorno, a fost declarat de către autoritățile respective, scurs și coprinzător, cu formula — ad litteram — a legii: dispărut complet cu întreg echipajul fără de nici o știre.

Departele de pe după colțul cenușu al insulei Elba pe unde se trage drumul vaporurilor ce vin spre Livorno, de abia se zărește un fum resfirat de briză.

Cele două fantome în negru cu ochii umezi privesc într'acolo.

Ultimele raze ale soarelui au colorat vârfurile estompate ale Corsiceii cu un carmin diafan dând întregii insule înfățișarea unui voal aruncat pe mare.

Cu pasul rar, cu fruntea sus nepăsătoare, năvăliți în mantilii lor cu glugă trec frații Capucini, pe când

elopotele ne cheamă la — Maria Sa-tissiră — patroana marinarilor, să ne rugăm pentru cei ce au eșit în larg și care nu se vor mai reîntoarce niciodată, niciodată!

C. Teodoru,

† PROF. DR. BUICLIU

Unul dintre cei mai iluștri membri ai corpului nostru medical, cu reputație europeană, a cărui pierdere a produs cea mai mare consternare în țara noastră.

Proverbe și zicători marinărești

Ori și cine știe să navighe pe timp bun.

Peștii mari stau la fund.

Din marea sărată ese peștele proaspăt.

Nu judeca corabia de pe țarm.

Pe corabia pierdută toți sunt pi-loși.

Marinarul bun se cunoaște pe timp rău.

Cine nu a mers pe mare, nu cunoaște puterea lui Dumnezeu.

Port de mare la picior de munte aduce omului multe.

Cine se reîntoarce la mare n'are dreptul să se vace de dansa.

G. T.

PE DUNĂRE

... emportant vers les havres
les cargaisons de bois, de hou-
ille et de cailloux.

PAUL VERLAINE

Se duc pe Dunăre la vale
Caice 'n roz și 'n alb vopsite...
Se duc pe Dunăre la vale
Coscugiuri albe plutitoare
Pe negrul apelor murdare...

Departe în zare neclintite,
Pădurile de sălcii par
Castele negre, festale
Ce-și spală 'n apele murdare
Tristețea zidului murdar...

Se duc pe Dunăre la vale
Grăbiți și fără de popas,
Matrozii trisți ce poartă 'n glas
Tăcerea albelor spitale.

Se duc pe Dunăre la vale
Ca șirul de cocori pribegi
Pe-albastrul fără de hotare...
Se duc pe Dunăre la vale
Coscugiuri albe plutitoare
Și 'n negrul apelor ce poartă
Noroiul omenirii 'ntregi
Sub caldul buzelor astrate
Re'nie parcă-o lume moartă...

Ion Miclescu.

Georges Barral

Marea

Se pune întrebarea: ce e marea? Voi încerca a răspunde. Marea e îngrămădirea apelor după biblie. După enciclopediștii e numai apa care împrejmuie continentele. Naturalistul susține că e o cantitate enormă de apă sărată. Fizicianul studiază în ea fenomene de flux și reflux, de gravitate, de echilibrare, de curenți. Chimistul zice că e un uemărginit volum de protoxid de oxigen care ține în soluție clorură de sodiu, de magneziu și particulele îngurate și amoniacale.

E o picătură de apă în infinit, pre-tinde filosoful.

Un poet clasic vede în mare o mul-titudine de zei și zeițe; un poet roman-tic îi descrie grozăviile; un poet fă-

ră adjectiv îi cântă măreția și bi-nefacerile.

Pentru călători, speculant, negus-tor, marea e un drum. Pentru omul de stat și diplomați, e o chestiune. Pentru regi, e un imperiu.

Pentru popor un câmp de bătăe, Pentru pictori un fond de tablou, Geometria afirmă că e un corp că-rnia nu i se poate măsura decât cel mult suprafața.

Pentru istorici marea e arena pe care s'au desfășurat cele mai fai-moase lupte din vremurile de demult și până astăzi. Marea reamintește a-cel lung șir de bătălii, descoperiri și euceriri care începe cu semi-fa-buloasa expediție a Argonautilor și se prelungește până astăzi de-alun-gul oceanelor și în jurul celor doi poli. Marea l-a făcut pe Cristofor Colombo și pe toți marii descoperi-tori de pământuri. De întrebăm pe geograf, pe hidrograf, pe astronom, pe juriconsul, pe medic, pe agri-

cultor, fiecare va da un răspuns di-ferit de al celuilalt.

Pentru romancier e un teatru ur-ris pe care se frământă pa iunilo omenesți, înrurile unui trai cu to-tul divers.

Pentru mazarini e o carieră, un meșteșug. Marea le este un azil, o mamă, o a doua patrie, un obicei, o pasiune! Mai le este încă exilul, închisoarea, mormântul!

Viața literară și artistică

Reparația Teatrului Național din București continuă cu sârguință. Pri-măria Capitalei a volat suma de 200 mii lei pentru transformarea în squar a pieței din fața Teatrului, ocupată până acum de automobile și ma-cali.

Concursul de admitere la Aca-de-mia de muzică și artă dramatică va începe la 1 Septembrie ear. Inscrie-rile au și început.

D. Karnabatt a dat la lumină re-vista „Masea”, care își propune să fie un critic serios al vieții artisti-co-literare de la noi.

Personalul noului teatru „Mărio-ara Voiculescu-Petre Sturza” se com-pune din elemente distinse ca d-nele Marioara Antonescu, Alice P. Stur-za, Florica Alexandrescu, d-nii Vic-tor Antonescu, Edgar Istratty, ș. a. Vom avea la toamnă unei teatre în București.

Repetițiile la Teatrul Național din București au început cu Bimbașa Sava a d-lui I. Peretz, sub direcția-nea de scenă a maestrului Nottara. Se mai repetă: Frații Karamazoff de Dostoewsky, sub direcția de scenă a d-lui C. Radavici.

Rolul titular din Bimbașa-Sava va fi susținut de d. Ar. Demetriad.

Se fac pregătiri pentru reconsti-tuirea Cenaclului idealist așa că în curând, vom avea, la Ateneu proba-bil, a doua expoziție a Salonului de toamnă cu pictorii Paul Popescu-Malia, Ig. Bednarvk, I. Ione-cu-Dorin, și alți artiști ca expozații prin-cipali.

Noua toamnă artistică se anunță sub auspiciii luminoase ea și aceea din anul trecut.

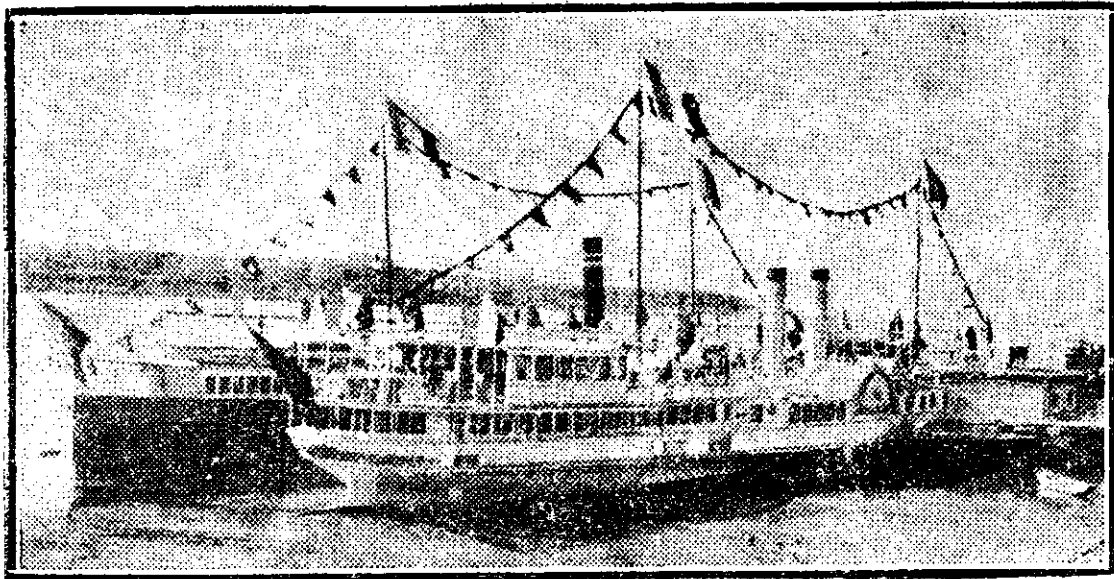
Prima ședință a Comitetului tea-tral de lectură se va ține în ziua de Vineri 25 ear, când se vor examina lucrările dramatice rămase necerce-late până acum.

Se crede că repertoriul Teatrului se va îmbogăți cu noi lucrări dra-matice originale.

UNGURII-LEI

Dacă vom porni 'n Ardeal,
Scumpul nostru ideal,
Face-sor ungurii lei,
Așa spun la lume ei,
Și, sub formă d'animale,
Vor eși 'n a noastră cale.
Vor eși, dar păcăliți
Fi-vor bieții iscusii,
Căci, sub pielea cea de leu
Noi vedea-vom tot mereu,
Cum spun fablele vechi,
Răsărind niște urechi,
Ce ne-ar spune foarte clar
C'acolo se furizează
O ființă ce rimează
Cu porecla de maghiar.

M. V.

Vapourul „Ștefan cel Mare“

Novile premii

oferite de ziarul

„Universul”

tuturor abonaților săi, la tragerea din Noembrie a. c.

5.000 Lei în obligațiuni județene 4 1/2 cu cuponul — Februarie 1917 —

Una splendidă garnitură pentru antreu

compusă din o masă, patru scaune, două blidare și un cuier, artistic pirogravate cu motive românești. — Furnizate de la d. T. Brumărescu, cunoscutul artist și întemeietor al artei decorative la noi. Calea Plevnei 83, București

Un dormitor în stil românesc compus din 1 armoire cu oglindă, una noptieră cu cristal și marmură, 1 pat pentru o persoană, 1 masă și 2 tabourete, furnizate de la marele magazin de mobilă MARCO DATTELKREMER, strada Carol 62, București

O gramolă „INGER”

(Marca recunoscută ca cea mai bună din lume) cu cutia de stejar lustruit, mecanismul remontabil în timpul mersului cu regulator gradat; pavilionul din lemn de rezonanță în interiorul cutiei, cu un acoperământ de lemn în forma unei aluzii și închis cu două uscioare cu ajutorul cărora se poate mări sau micșora sunetul după dorință; brațul acustic recurbat; diafragma „Exhibition”; inclusiv 6 plăci duble (12 cântece) opere și lucrări naționale. — Gramola se furnizează împreună cu UN DULAP AMERICAN din stejar cu 7 sertare mobile care se închid cu o jaluzie. Acest elegant dulap servă ca postament la gramolă și în același timp pentru conservarea plăcilor. — Ambele ne-au fost furnizate de: Marele magazin de muzică „JEAN FLÖDER” Furnizorul Curții Regale, București Calea Victoriei 51

O frumoasă și elegantă Garnitură de antreu

compusă din 1 Canapea, 4 scaune, 2 bănci mici, 2 tabourete și 1 masă de lemn de stejar tapisate de mătase verde, furnizată de la marele depozit de mobilă COMPANIA AMERICANĂ, str. Carol 74, etaj

10 lăzi cu diferite produse Bresson

fabrică de lichieri, siropuri și cognacuri, au fost cumpărate pentru premiile ce le oferim abonaților noștri la tragerea din luna Noembrie a.

1 elegantă toaletă de bronz cu oglinzi de cristal, furnizată de cunoscuta fabrică GUTMANN, strada Sf. Apostoli No. 72

Una tavă rotundă de metal, fin argintată și frumos gravată având diametrul de 48 centimetri. **1 suport** pentru cărți de vizită, în metal alb frumos argintat, cu o figură ciocolată. **Un elegant serviciu de oțel și unidelenin** de alpacă argintată, calitatea cea mai bună, cu plăcile de cristal. **1 fructiera modernă** de metal alb argintat, cu 3 coșulețe servind pentru bomboane. **1 coș mare** de metal-bianc, fin argintat înălțimea 49 cm. pentru fructe. **1 serviciu de copil** compus din: una ceașcă de metal cu farfurioara sa și una ilaguriță de același metal, toate într-o cutie elegantă. **Una pendulă** de lemn de mahon cu bătaie Gong, lungimea 65 cm.; bătând orele și jumătățile și întorcându-se odată la două săptămâni. Toate aceste obiecte ne-au fost furnizate de marele magazin de bijuterii, ceasornice și argintării: **Frații Koller**, Furnizorii Curții Regale, București, strada Carol 50, etaj

Un elegant ceas modern pentru doamne, de aur cu trei capace. **Un coșuleț** de nichel cu unușor de majolic. **O garafă pentru vin** de cristal roz, cu capacul și manerul de metal argintat. **Un frumos pres-papier** de metal, argintat. **Un serviciu de ceai** pentru două persoane de metal nichelat. **Un port visit** de metal argintat. Toate acestea sunt furnizate de mult cunoscutul magazin de bijuterii **Th. Kadivoș**, din Bulevardul Elisabeta No. 9 bis, care primește zilnic noutăți.

5 ASORTIMENTE COMPLETE din produsele cosmetice „Flora”, compuse din cremă Flora, 1 cutie pudră Flora, 1 Săpun Flora, 1 sticlă Capilogen Flora, 1 bonadă Flora, 1 sticlă lapte de crim Flora, 1 săpun de lapte de crim, 1 apă de gură Bucol, 1 pastă de dinți

Un elegant dormitor de bronz

pentru 1 persoană, compus din: 1 pat de bronz cu somieră, 1 masă de noapte cu marmură, un lavoar de bronz cu marmură. A 14-a garnitură cumpărată de la furnizorul „Universului”, Industria metalică MARCU, B-dul Elisabeta No. 8, București
Cel mai afain și mai bine asortat în mobilă de fer și bronz

Una splendidă toaletă de bronz cu oglindă de cristal, cumpărată tot de la Industria metalică MARCU, Bulevardul Elisabeta No. 8, București

Un elegant pat pentru copil cu ornamente de bronz și cu plasă, cumpărat tot de la Industria Metalică „MARCU”, Bulevardul Elisabeta No. 8

O bicicletă solidă și elegantă, marca «SPORT» cu roată liberă și frână automată, completă, lampă, clopot etc.

Una pușcă de vânatoare, calibru 12, marca «PIEPER-BAYARD», cu triplu zăvor de siguranță «Greener», țevi de oțel «BAYARD», furnizate de Marele Magazin de arme și biciclete **B. D. ZISSU**, Furnizorul Curții Regale, Calea Victoriei 44

Un dormitor de lemn fin

Construit în marele fabrică de mobilă de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihai Bravu No. 37 și strada Șerbănească No. 10. Succursala: Calea Victoriei No. 107, București

Un DORMITOR englezesc compus din: 2 paturi cu somiere, vopsite alb, 2 măsuțe de noapte din fier, alu vopsite, un lavoar vopsit alb, toate acestea sunt furnizate de la cunoscuta fabrică de mobilă de fier și bronz GUTMANN, strada Sf. Apostoli 72

Una masă cu cristal

furnizată de fabrica de mobilă MARCO DATTELKREMER strada Păstorului 8, București

CINCI CHIMIRE HIGIENICE de apă măsoară calitatea apei (Briul lui Lov) singurul brevetat în țară, recomandat de toate societățile medicale și inventat de d. Capitan Lov din Pitești, str. Șerban Vodă 220, având proprietatea de a preveni și vindeca boale vechi de stomac, rinichi, constipație, șale, după cum se constată din multimea scrisorilor de mulțumire primite de la suferinzi vindecați. Acest briu e purtat cu încredere de ambele sexe din înalta societate a țării.

10 LAZI CU DIFERITE LICHIERURI FINE. Specialități de la prima distilerie. Frații Feny, mare depozit de vinuri și țuică, calea Văcărești 282, București

3 CEASORNICE pentru birou cu pedestal de cristal, cu inscripția „Universului”.

5 CEASORNICE de argint pentru buzunar, cu inscripția „Universului”.

6 PLACHETE DE METAL ALB cu efigia Regele Carol I și Regina Elisabeta

Una harmonică cu 19 clape și 8 basuri, tonuri duble de oțel cu 2 registre, jumătate orghei din renumita fabrică Johann Trimmet. **UN FLAUT** din cel mai fin abanos, capul căptușit cu 10 clape de nichel, plină la încheeturi, inclusiv ștergător și garnitură de pernă de rezervă. — **Una mandolină italiană** din lemn de pasilandru, față fin ornamentată cu silex și mecanică acoperită. — Toate aceste instrumente sunt furnizate de Magazinul General de Muzică „Le Harpa”, București, Str. Colței No. 5, cel mai afain și bine asortat în această branșă.

Notati bine: Dând aceste mari premii de valoare, abonamentele sunt re-luate la 18 lei pe an; lei 9.15 pe 6 luni; lei 4.65 pe 3 luni
Plata abonamentelor se face direct la Casa administrației „Universului”, prin mandat poștal sau în persoană
Pentru concursarea la premiile de mai sus, abonații pe 1 an primesc 4 bonuri, cei pe 6 luni 2 și cei pe 3 luni 1 bon.
Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 4 bonuri pentru tragerea următoare.

15 FLACOANE A CATE 1 KILO, apă de Colonia Camelia, puternic parfumată cu liliac, măgărilor, violette, zambile, heliotrop și Verveine, furnizate de renumita fabrică de parfumi „Camelia”, A. S. Aftalion, str. General Florescu nr. 6, București